

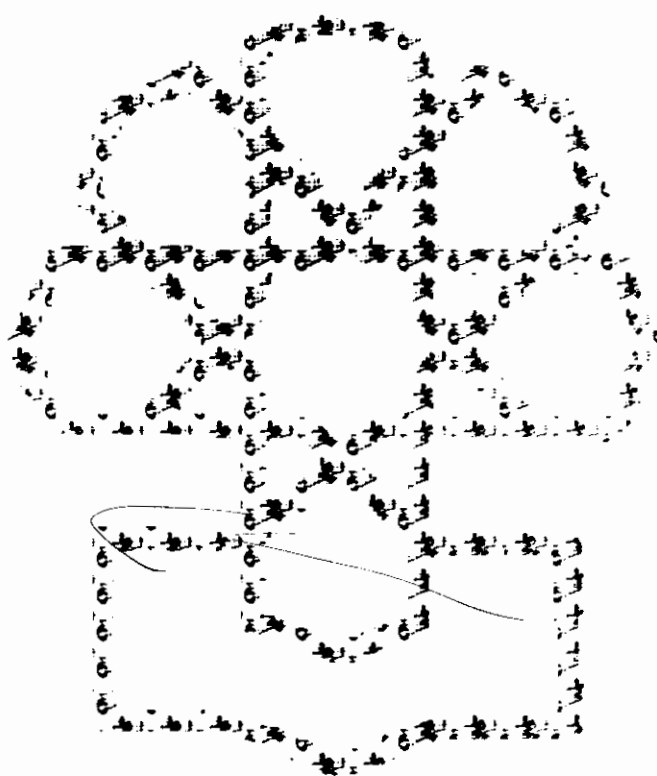
۲۳۸۷۵

۷



# ارائه چند پیشنهاد در خصوص تبصره ۲۷ در لایحه بودجه سال ۱۳۷۸

درباره لایحه بودجه ۷۸ - شماره (۵۷)



کار: دفتر امور زیربنایی

معاونت پژوهشی  
دی ۱۳۷۷

کد گزارش: ۴۱۰۳۸۷۳

وزارت بهداشت و درمان  
مراکز پژوهشی  
شماره: ۱۰۳۱۸  
تاریخ: ۷۸ / ۲ / ۲۴

بسمه تعالی

ارائه چند پیشنهاد درخصوص تبصره ۲۷ در لایحه بودجه سال ۱۳۷۸  
در باره لایحه بودجه ۷۸ - شماره (۵۷)

کد گزارش: ۴۱۰۳۸۷۳

#### مقدمه

نظر به این که انرژی یک مجموعه کنی شامل انواع فرآورده های نفتی و گاز و برق می باشد و ارتباط تنگاتنگی با کلیه بخش های اقتصادی و اجتماعی در محدوده های جغرافیایی شهری و روستایی کشور دارد، لذا هرگونه افزایش قیمت در مورد هر فرآورده، نیازمند نگرش، توجه به سایر حامل های انرژی به ویژه ایجاد توازن میان قیمت های نسبی آنهاست.

در واقع اگر یکی از اهداف قیمت گذاری را، سمت و سو دادن مصرف کننده به بهینه کردن مصرف با هدف حداقل کردن هزینه عرضه انرژی برای دولت به عنوان عرضه کننده انحصاری در نظر بگیریم توسل به چنین شیوه ای در تعیین قیمت انواع حامل های انرژی کشور اجتناب ناپذیر است.

از سوی دیگر قیمت گذاری انرژی در کشور ما می باید به صورت یک فرایند مدنظر قرار گیرد تا بتواند ضمن حفظ قیمت واقعی اصلاحات تعدیلی قیمت را به صورت هدفمند طی یک دوره زمانی دربرداشته باشد. از این زاویه برنامه ای بودن قیمت گذاری انرژی در ایران اجتناب ناپذیر می گردد. شایان ذکر است که در تدوین برنامه پنج ساله دوم در بخش قیمت گذاری انرژی چنین هدفی تعقیب گردیده است و برای نخستین بار افزایش قیمت های انرژی صورتی برنامه ای به خود گرفت.

اکنون علی رغم گذشت ۴ سال از برنامه دوم، عملکرد مؤثر و مطلوب اهداف قیمت گذاری انرژی به خوبی مشهود است.

شاید نقطه ضعف اصلی در این ارتباط، نرخ تورم پیش بینی شده در برنامه باشد که به میزان متوسط ۱۲.۶ درصد اعلام شد و افزایش قیمت های انرژی در برنامه با در نظر گرفتن رقم فوق پیش بینی و پیشنهاد گردید. چنانچه رقم تورم براساس پیش بینی برنامه به وقوع می پیوست طبعاً در شرایط امروز افزایش برنامه ای قیمت انرژی می توانست تأثیرات مضروب تری داشته باشد. با توجه به تجربه مثبت قیمت گذاری انرژی در برنامه دوم پیشنهاد می گردد که هرگونه افزایش قیمت انرژی در متن برنامه سوم قرار گیرد چون برنامه مجموعه ای سیاست و اهداف طی یک دوره پنج ساله بوده و کم و کیف متغیرهای کلان اقتصادی نیز پیش بینی می گردند زیرا برنامه قیمت گذاری انرژی زمانی می تواند مؤثر واقع گردد که بقیه متغیرها کلان مؤثر در قیمت انرژی تحت کنترل و هدایت برنامه ای قرار گرفته و هدفمند باشند چه در غیر این صورت قیمت انرژی به تنهایی قادر نیست تحریف تمام متغیرها را تصحیح نماید.

#### پیشنهادات

۱- با توجه به این که نفتا ماده اولیه و پایه اصلی بنزین است لذا پیشنهاد می گردد از احداث مجتمع های پتروشیمی با خوراک نفتا جلوگیری گردد این تصمیم مشخصاً در سیاست کاهش واردات بنزین مؤثر

است. در حال حاضر از مجموع نفتا که در مجتمع های پتروشیمی کشور مصرف می گردند می توان روزانه بالغ بر ۷ میلیون لیتر بنزین موتور تولید نمود. خوراک دو مجتمع پتروشیمی اراک و تبریز که می توانست با ترکیب سبک هیدروکربور گاز جایگزین شود امکان تولید حداقل ۲/۹ میلیون لیتر در روز بنزین موتور وجود داشت. شایان ذکر است که واردات بنزین در سال ۱۳۷۸، ۶۰ میلیون هزار در روز ذکر گردیده است.

۲- گاز مایع بهترین جایگزین برای بنزین است. لذا پیشنهاد می شود حداکثر تلاش در جهت بازیافت این فراورده از گازهای همراه نفت، گاز مایع موجود در نفت خام، گاز مایع موجود در میادین مستقل صورت گیرد. در این راستا ایجاد تأسیسات و تسهیلات لازم برای بازیافت گاز مایع در پالایشگاه های گاز و نفت، پرهیز از ایجاد واحدهای پتروشیمی با خوراک گاز مایع و همچنین حداکثر تلاش در ساخت جایگاه های توزیع گاز مایع پیشنهاد می شود.

۳- جهت تأمین عدالت اجتماعی در مصرف بنزین، وضع مالیات مستقیم بر خودرو با توجه به قیمت روز، تعداد و حجم سیلندر به عنوان برخی از مبانی آن پیشنهاد می گردد. بدیهی است در این شیوه و براساس این مبانی از دارندگان خودرو با قیمت بالا مالیات بیشتری اخذ می گردد ضمن آن که آثار درآمدی و بازتوزیعی آن برای دولت قابل توجه بوده و آثار تورمی نیز به دنبال نخواهد داشت.

۴- تعدیل قیمت فراورده های نفتی، با نگاهی به قیمت های عمده فروشی در بازار بین المللی، ساختار مصرف انواع فراورده در بخش حمل بار و مسافر و بخش های کشاورزی و صنعت و خدمات، سهم هزینه انرژی در سبد هزینه خانوار، در یک برنامه پنج ساله به صورت تدریجی به گونه ای هدف گذاری گردد که حداقل آثار منفی را به همراه داشته باشد و بدیهی است در این راستا سایر متغیرهای کلان اقتصادی تأثیرگذار می باید مطابق برنامه و با دقت پیش بینی و هدف گذاری شوند. چه در غیاب یک مجموعه از سیاست های اقتصادی هماهنگ، مکانیسم موجود در بازارهای داخلی پس از هر افزایش در قیمت انرژی، با توجه به اثرات روانی افزایش قیمت در سایر محصولات عکس العمل نشان داده و قیمت نسبی به حالت قبلی بر خواهند گشت.

۵- اختصاص قسمت هایی از درآمدهای حاصل از تعدیل قیمت انرژی و سرمایه گذاری از محل آن به طرح هایی که موانع ساختاری موجود در بهینه سازی مصارف انرژی را برطرف می نمایند شرط لازم تعدیل قیمت های انرژی می باشد.